

Markedshageprosjekt

Utvikling av profesjonell småskala lokalproduksjon av grønt i Trøndelag

Voll gård 11. juni

Fylkesmannen i Trøndelag

Trööndelagen fylhkenålma

03.11.2020

Nasjonal målsetning for økt grøntproduksjon

- Stort vekstpotensial for norsk grønt
- Stor import; Bare 48 % av grønnsakene og 65 % av potetene som ble omsatt gjennom grossist var i 2018 norsk
- Vi oppfordres til å spise mer plantebasert pga.
 - lavt klimaavtrykk
 - helsemessig positivt å spise grønt, minimum 5 om dagen anbefales
- Det er etablert en særskilt satsing på grøntsektoren for å øke norskandelen og etterspørselen
 - Bla. Nasjonalt program for investeringer innenfor grøntproduksjonene: 120 mill. kroner av IBU-ordningen øremerkes til investeringer innen grøntproduksjonene. Midlene skal gå til investerings-, kompetanse- og produktutvikling og omfatter også småskala-produsenter.

Økt lokal omsetning av grønt

- Størsteparten av grønnsakene omsettes igjennom grossistene- BAMA og COOP ut til dagligvarekjedene
 - Det er vanskelig for nye produsenter å få leveringsavtaler, kvoter
- Nye omsetningskanaler er i vekst, og direkte salg med produksjon lokalmarked er økende:
 - REKO-ring (Rettferdig Konsum)
 - Andelslandbruk
 - Kassesalg
 - Bondens marked
 - Bønder i byen
 - Restauranter, storhusholdning
 - Butikker utenfor kjeder

Innvilget søknad om støtte til Markedshageprosjekt 2020-2021

- Et prosjekt utviklet i samarbeid mellom Voll gård, Norsk landbruksrådgiving og Fylkesmannen og Stadsbruk Europe
- **Prosjekt mål;**
Økt lokal produksjon av grønt, og økt kompetanse blant produsenter om hvordan en bærekraftig (økonomisk - , klima og miljømessig) kan dyrke og selge grønnsaker.
- **Målgruppe;**
Gårdbrukere, og gründere som vil lære mer om grøntproduksjon og markedshagekonseptet, og som ønsker å komme i gang med profesjonell produksjon på egen gård eller leid areal

Markedshage (intensiv dyrking til et lokalmarked)

- Dyrke en stor variasjon av produkter med høy kvalitet og verdi
- Fokus på en levende jord (mindre jordarbeiding, faste bedd, kompost, jorddekke, karbonbinding og høyt humusinnhold)
- Krever ikke store investeringer for å komme i gang
- Dyrke intensivt og arealeffektivt i en lengst mulig sesong, etter økologiske prinsipper
- Tett kontakt med markedet

Prosjekt Stadsbruk

Statsbruk Sverige har siden startet i 2014 resultert i 65 foretak

Stadsbruk Europe

5 Regions

Norway

- *Oslo and Viken County (Oslo)*
- *Vestland County (Bergen)*
- *Trøndelag County (Trondheim)*

Zürich

Doetinchem

Mål for prosjekt Stadsbruk

1

Utvikle og implementere Stadsbruk sin metode

2

Dele metoden med 10 andre byer i tillegg til eksempelbyene

3

Utvikle og teste en digital undervisningsplattform

Stadsbruk modellen i Norge og Trøndelag

Med inspirasjon og kunnskap fra Stadsbruk prosjektet arbeider region Vestland, Oslo Viken og Trøndelag med å få på plass et program for å utvikle markedshage konseptet

Inkubatorprogram Trøndelag 2021:

- 5 samlinger med tema som går både på produksjon og marked og for kommersiell dyrking av småskala grønt. Datoene er ikke klar ennå, men første blir i januar.
- Antall deltakere 10 stk. Søknad om deltakelse (Vi har hatt to mobiliserings arrangement)
- Deltakerne vil utgjøre et nettverk som jobber mot samme mål og gir motivasjon til hverandre
- Ekspertpersoner på både dyrking, marked vil lede og delta på samlingene (NLR, Voll gård, T-lab)
- Visningshage på Voll gård
- Testbed 250 m2.- for åprøve ut produksjon under veiledning av Voll gård og NLR en sesong
 - 3stk testbed på Voll gård
 - Lokale testbed eget areal eller leid (Malvik kommune)
- Vi må arbeide med å finne egnet areal til de som trenger areal for videre dyrking.

Tidsplan for Markedshageprosjektet

1. Inspirasjonssamling 11. juni og markvandring senere utpå sommeren.
2. Opplæringsløp over 2 år, vil bli søknad om plass i prosjektet
 - Sommer/høst 2020, forberede areal, kompetanseinnhenting, hospitering
 - Høst/vinter 2020/2021 Inkubator- samlingsbasert undervisning (ev. teams)
 - Utvikle planer for etablering økonomi, forretningsplan, produksjonsplaner
 - Produksjonskurs
 - Vår/sommer 2021. Etablere testbed på 250 m² (Voll gård har areal til 3 testbed.)
 - Høst 2021: Innhøsting og testsalg
 - Vinter 2021/22 Videreutvikle forretningsplanen. Planlegge for en større produksjon
 - Vår/sommer 2022 Etablering av større felt
3. Stadsbruk Malmø følger opp de ulike regionene og vil besøke prosjektene.